

Desember 1943.

UKKE MSS N Y T T
Fritt Organ.

2. årgang.

På grunn av forse majeure er det en stund siden bladet sist utkom
men vi skal så vidt mulig til å sende et uttak.

Redit.

Rettsskipningsdinner i Norge.

"Fri Fagbevegelse" skriver: Norges justisminister, statsråd Terje Wold var før en tid siden i Sverige, i en tale til nordmenn i Stockholm berørte han etterkrigsproblemet i Norge, spesielt de lover og forordninger som er utfordrigt på det civile rettskige og strafferettlige område. I følge Dagens Nyheter uttalte han: "I tildes løs har jeg fått det intykk at lovlinjen har seiret fulstendig hjemme i Norge. Folk forstår at det som er skjedd av retskrenkelse og terror er alt for alvorlig til å kunne gjøres opp ved hevn eller lynsj-justis. Rettsoppgjøret må være hele samfundets sak og det må skje på lovlig og rettlig grunn. Men skal det kunne skje, må folk helt kunne stole på at en skal få tak i alle krigsforbrytere, at de vil bli stilt for retten og bli dømt hurtigt og effektivt. Krigsforbryterne må ikke få anledning til å oppnå tilfluktsteder i andre land, og innad må retts- og politiapparatet virke effektivt. Ingen kan vel bestemt si på hvilken måte befrielsen i Norge vil komme. Vi har å regne med flere alternativer. Det kan bli en militær invasjon av landet, og det kan bli våpenstilstann med tyskerne. En kan heller ikke utelukke muligheten av tysk sammenbrudd eller kaos. Videre kan tyskerne komme til å evakuere Norge uten at dermed krigen i sin helhet er slutt. De allierte militære operationer i Norge kommer selvsagt til å bli avhengig av den militære situation. Men en sak er helt sikker. Noe militærstyre kommer det unner ingen omstendighet til å bli spørsmål om. Heller ikke kommer det til å bli noen såkalt AMGOT-administration. Regjeringens standpunkt her, og forhold til de allierte er fulstendig klart. Fra det øyeblikk det faktisk er mulig, under hensyntagen til de militære operasjoner, å etablere en selvstendig Norsk siviladministration, kommer dette til å bli gjort på regjeringens initiativ og unner regjeringens ledelse.

Med det nøyaktige kjennskapen har til foræderne og den kompakte, overveldende majoritet av lojale nordmenn, skulle dette ikke være vanskelig. Sånnart tyskerne er borte, å få i stand en fullstendig Norsk administration. Regjeringen har i en viss utstrekning mittet arbeide med de nødvendige planer på dette område, men jo mindre det sies om disse planer, jo bedre er det. Det er klart at en må ha bestemmelser som innfører ordnede forhold i offentlig tjeneste og en må ha regler for politiets tjeneste og organisasjon unner krig.

Den norske regjering fikk sitt oppdrag av Stortinget den 9 april 1940. Det er regjeringens plikt å ansvar å utføre det oppdrag den har fått. Når det er fullført kommer regjeringen som statsminister Nygårdsvold også uttrykkelig har sagt-till å nedlegge sitt mandat. Men dette kan bare skje når det er mulig å legge mandatet i et fritt folks hender.

Kommentar.

Idet vi gjir vår fulle tilslutning til statsråd Wolds uttalelser, vil vi framheve at en av betingelsene for at demokratiet fort skal komme i virksomhet her i landet igjen, er at oppgjøret med nazisterne foregår raskt, i lovlige former og i overenstemmelse med de krav som det norske folks rettsfølelse stiller. Vi kan bare undgå lynsj-justis hvis det norske folk er tryggelig overbevist om at alle skyldige vil få sin straff. Dette er også på det mest ettertrykkelige blitt garantert av vår regjering, og den eneste betenkelskap er da frygten for at det skal lykkes endel an nazi-forbryderne å flykte. Vi mener at i det rette øyeblikk bør regjeringen opfordre alle nordmenn til hver på sitt sted å sikre seg å arrestere alle de nazister de kommer over og samle dem i passende arrestlokaler til det blir mulig å overgi dem til de lovlige norske politimyndigheter.

N A Z I S M E N S endelig er nærmere.

Finlands tragedie.

Avgjølede store og små stater som er trukket inn i kriegen dette stundes historiske oppgjør som nu foregår er nepp. noen mere å beklage om Finnland. Like fordi Finlands folk er i en stilt enn mange andre. Trass i alt kjenner ikke at finnene hittil har sluppet billigere fra det enn de fleste folk i europa som lever unna nazityraniet. Finland som store tragedie består i at landet er kommet i krig på nazitysklands side.

Vi skal ikke her komme inn på hele forhistorien til Finlands våpen skap med våre dødsfiender. Det er nok å si at vi selv først i vanskér Finland hadde etter vinterkrigen 1939.-40. Men det som ingen nordmann kan godkjenne, er at Finland søkte hjelpe hos Hitler for å få vanskje. For oss har nazismen vært og er det allerstørste onde. Det gjis for oss overhodet ikke den ting som berettiger til å alisere seg med nazityskland. Den offisielle finske påstand om at landet i 1941 gikk til krig for å forsvarer seg etter at det påny var blevet angrebet av sovjetmveledet, er vitterlig uriktig. Da Hitler om morgenen den 22. juni 1941 proklamerte krigen mot Sovjetsamveldet, reknet han uttrykkelig med Finland som en av sine forbundsfeeller. Finland hadde da i måneder vært opmarsj område for tyske tropper og da kriegen var et faktum, erklærte marskalk Mannerheim at det ikke bare var å gjenerobre de landstrider som var tapt i vinterkrigen, men også å grobre karelen. Dette er ikke som i hele karakteren av vinterkrigen Finland fører på tysklands side.

Fra engelsk-amerikansk hold, er der særlig etter Moskvakonferansen, rettet sterke opfordringer til Finland om å søke fred med Sovjetsamveldet. Det er helt tydelig at Eden og Hull under konferansen har søkt å hjelpe Finland, men det er like tydelig at finnerne selv må gi til oss og be om fred, uten å stille betingelser. Finland like så lite som noen annen av tysklands våpenfeller. Der har vært gjit visse antydninger om en av det Karelske næset til en linje omtrent mittvegs mellom linjen Neksholm-Bjørkø, som russerne krevde før vinterkrigen, og den grense som ble trukket nord for Viborg våren 1940. Videre russisk okupasjon av hele Petsamoområdet. Dermed antas det at russerne vill gi avkjed på vinterkrigen. En informert hold i London er da temmelig sikker på at russland ikke ønsker å gripe inn i Finlands indre politiske forhold. Men det er klart at Moskva vantax at det ikke venter seg noe langt fra av.

Efter omstønningene kunne enn ha ventet det verre. Norge vil det selvsagt ikke vekke udelitt følede at Finland kan bevare sin selvstendighet og for Finland å komme seg ut av kriegen å få en ordning med Sovjetsamveldet. Tysklands endelige sammenbrudd, Finlands folk har vingenting annet å lykken, å vente seg av en fortsettelse av kriegen på nazitysklands side.

KRIGENS GANG.
Etter bedringen i vårforhollene på den Ital-enske fronten, er der nå kommet større fart i begivenhetene på dette frontavsnittet. De allierte har i de siste dagene målt om betydelig framgang og negativitet på at det vil lykkes dem de allierte å nå Roma før nyttår. På østfronten har russerne framdeles inniativet og driver i dag men sik forverre stillingen for tyskerne betydelig. De allierte fortsetter sine luftangrep mot tysklands byer og industriisen. Krigsministeren vil nok visse seg å ha en stor inflytelser på leveransen av for å motta disse angreb. Det er kolosale mengder sprengstoff som er blitt nedskutt over de tyske byer; Berlin er nu verdens mest bombede by med 12 mill. kg. Hamburg 10 mill. kg. Essen, Hanover og Køln 3 mill. hver. Hanheims ødeleggelszene der ennå ikke nådd relativt samme ~~komfang~~, men den er allikevel frystig.

Roklubben vokser.

professor Klaus Hansen, har malt seg inn i roklubbene. Verso næste. Rjukan dagsblad, skriver i et intervju. Det finnes ikke mange meller seg ut partiets i disse dager. Dette er ikke noe tap for oss, og forresten har ikke utmarkserne vett større enn ødeligheten.